

Raadsvergadering d.d. : 30 mei 2024

Afdeling : Beheer Ruimte en Organisatie

Portefeuillehouder : Wethouder M. Van Dalen

Onderwerp : Zienswijze Conceptbegroting MRE 2025

Betreffend onderdeel : Taakveld 0 "Bestuur en ondersteuning"
programmabegroting

Samenvatting

De Metropoolregio Eindhoven (MRE) legt de concept-begroting 2025 ter zienswijze voor aan de deelnemende gemeenteraden. De uitgaven stijgen als gevolg van de afgesproken indexatie en een voorstel tot verhoging van de inwonerbijdrage voor de versterking van de MRE-organisatie en de verhoging van de bijdrage aan Stichting Brainport.

Inleiding

Op 15 maart 2024 heeft het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Eindhoven (MRE) de concept-begroting 2025 MRE aangeboden. In de begroting 2025 is de financiële uitwerking van het Samenwerkingsakkoord 2023-2026 opgenomen. De raad is uitgenodigd een zienswijze te geven op de programmabegroting 2025.

Advies

1. Geen zienswijze in te dienen op de inhoudelijke programma's in de begroting.
2. Geen zienswijze in te dienen op de extra bijdrage voor de organisatie MRE.
3. Wel een zienswijze in te dienen op de extra bijdrage voor Stichting Brainport over zeggenschap en regionale werking.
4. De financiële consequenties van dit voorstel te verwerken bij de programmabegroting 2025-2028.

Beoogd effect

Met het uitbrengen van een zienswijze op de begroting van de gemeenschappelijke regeling MRE, wordt invulling gegeven aan de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad.

Argumenten

1.1 De programmabegroting 2025 bestaat uit een overzicht van de programma's, de financiële begroting en (voorgeschreven) paragrafen. Inhoudelijk worden 3 onderdelen onderscheiden:

- I. Metropoolregio Eindhoven, bestaande uit de thema's:
 - Regionale strategie en samenwerking, incl. Landgoed Gulbergen
 - Ruimte en wonen
 - Mobiliteit, incl. GGA
 - Energietransitie
 - Economie, inclusief Investeringsfondsen en bijdrage Brainport Development
 - Landelijk gebied
- II. Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE)
- III. Overhead

In deze paragrafen worden een aantal aspecten van de financiële huishouding toegelicht, zoals weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering. Tevens wordt informatie gegeven over de verbonden partijen en grondbeleid.

1.2 De inhoudelijke programma's en werkzaamheden zijn in lijn met de strategie uit het Samenwerkingsakkoord 2023-2026.

Met de inhoudelijke programma's en bijbehorende organisatie, kunnen de projecten en ambities gerealiseerd worden, zoals bijvoorbeeld de projecten uit de bereikbaarheidsagenda. Met de schaa sprong is de ambitie hoog, met name op mobiliteit en ruimte en wonen. De projecten zijn ambtelijk en bestuurlijk afgestemd.

2.1 De inwonerbijdrage wordt met 6,38% verhoogd als gevolg van de overeengekomen indexering.

De methode om tot het indexeringsgetal te komen is vastgelegd in de "Beleidsnotitie kaders P&C-documenten" die voor de vier grote gemeenschappelijke regelingen is vastgesteld, inclusief de MRE. De indexering is conform deze beleidsregels en de voor 2025 verwachte algemene indexeringcijfers tot stand gekomen.

2.2 In de concept programmabegroting 2025 wordt een extra inwonerbijdrage voorgesteld van € 0,22 per inwoner voor de versterking van de basisorganisatie van de MRE.

Vanwege de toenemende taken in o.a. fondsenbeheer is uit een extern onderzoek gekomen dat de basisorganisatie van de MRE in ieder geval 1,7 fte nodig heeft om te garanderen dat het primaire proces ongestoord blijft verlopen. Daarnaast is uit dat onderzoek naar voren gekomen dat meer fte's nodig zijn, maar vanuit de Adviescommissie Financiën van de MRE is voorgesteld dat de nieuwe directeur eerst kijkt of dit op andere wijze kan worden opgelost. De versterking van de organisatie is goed voor de regionale uitvoeringskracht. De extra verhoging van de inwonerbijdrage hiervoor is logisch, er wordt geen zienswijze geadviseerd.

3.1 In de concept programmabegroting 2025 wordt een extra inwonerbijdrage voorgesteld van € 0,87 per inwoner voor uitvoering van de meerjarenstrategie 2025-2032 van Stichting Brainport.

In de meerjarenstrategie van Brainport zijn zeven extra prioriteiten vastgesteld die moeten leiden tot een verdere economische versterking van de regio. Voor deze extra prioriteiten is jaarlijks € 1,5 miljoen nodig. Iets meer dan de helft van dit bedrag (€ 800.000) kan worden gedekt door bijdragen vanuit het bedrijfsleven (€ 600.000 jaarlijks via een afdracht van de middelen van fondsen) en positieve rente-inkomsten vanuit de eerste Regiodeal (€ 200.000 jaarlijks), aangezien zowel de stichting Brainport als de Rijksoverheid oordelen dat de doelstellingen van de eerste Regiodeal passen bij de beoogde realisatie van de meerjarenstrategie 2025-2032. Van de 21 gemeenten, die samen aandeelhouder van Brainport Development zijn, wordt gevraagd om de benodigde overige € 700.000 voor te financieren. Bij een verhoogd ambitieniveau moeten de financiële middelen ook passend worden gemaakt.

3.2 De hele regio wordt om extra bijdragen gevraagd, in het bestuur van Stichting Brainport zitten alleen gemeenten uit het stedelijk gebied.

Het advies is om in een zienswijze extra aandacht te vragen voor:

- Zeggenschap: als de (regio)gemeenten worden gevraagd om meer te betalen, is het logisch dat de regiogemeenten meer meebepalen.
- Regionale werking: de extra inspanningen vanuit het hogere budget moeten in alle regiogemeenten, ook kleinere gemeenten landen en niet alleen in het stedelijk gebied. Het is nu niet duidelijk wat gemeenten terugzien vanuit de hogere ambitie.

Kanttekeningen

1.1. Eventuele andere zienswijzen kan leiden tot een gewijzigde begroting MRE 2025.

De kans bestaat dat een of meerdere gemeenten binnen de MRE zich niet kunnen vinden in de voorgestelde programmabegroting 2025. De concept-begroting laat een flinke stijging in de bijdrage zien, dat geldt voor de begrotingen van alle verbonden partijen. In tijden waarin gemeenten moeten bezuinigen vanwege naderende 'slechte' jaren is het de vraag of deze verhoging behapbaar is voor

alle gemeenten. Zienswijzen kunnen leiden tot een gewijzigd besluit van het algemeen bestuur van het MRE. Het algemeen bestuur van het MRE zal alle reacties/zienswijzen van de raden betrekken bij de vaststelling van de begroting op 3 juli 2024.

1.2 De Kempen is niet eenduidig in het voorstel tot concept-zienswijze.

In Bladel wordt een soortgelijke zienswijze op de zeggenschap en regionale werking van Stichting Brainport voorgesteld. Reusel-De Mierden dient een zienswijze in over de financiële consequenties van deze bijdrage en de extra bijdrage voor de organisatie.

2.1 Mogelijk is er nog een extra versterking nodig van de organisatie MRE, daarnaast is de inhoudelijk uitbreiding van de organisatie uit 2023 vanuit incidentele middelen gedekt.

Het is een bewuste overweging van de MRE om het voorstel voor de versterking van de organisatie te splitsen en de nieuwe directeur de ruimte te geven voor de inrichting van de organisatie. Het zeker is niet uit te sluiten dat in de concept-begroting van volgend jaar weer om een extra bijdrage wordt gevraagd. Of om het structureel financieren van de uitbreiding van 12 fte in 2023 voor de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord.

Financiën

In de programmabegroting 2025 van de MRE vindt er indexatie plaats volgens de vastgestelde kadernota 2025 en de afspraken van de 4 regionale gemeenschappelijke regelingen MRE, GGD, ODZOB en VRBZO.

Rekening houdende met de indexering van 6,38%, de geactualiseerde inwonersaantallen en de extra verhoging van de inwonerbijdrage van € 1,09 per inwoner bedraagt de bijdrage voor de gemeente Bergeijk in 2025 als volgt:

Begroting gemeente Bergeijk (+ = voordeel, -/- = nadeel, bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Regionale opgaven	-93	-93	-93	-93	-93
Brainport development	-50	-50	-50	-50	-50
Stimuleringsfonds	-52	-52	-52	-52	-52
RHCe	-84	-84	-84	-84	-84
1 Totaal begroting voor begroting 2023	-279	-279	-279	-279	-279
Bijdrage obv begroting 2024					
Regionale opgaven	-93	-107	-107	-107	-107
Brainport development	-50	-70	-70	-70	-70
Stimuleringsfonds	-52	-48	-48	-48	-48
RHCe	-84	-89	-89	-89	-89
2 Totaal bijdrage obv begroting 2024	-279	-314	-314	-314	-314
Bijstelling					
Regionale opgaven	0	-14	-14	-14	-14
Brainport development	0	-20	-20	-20	-20
Stimuleringsfonds	0	4	4	4	4
RHCe	0	-5	-5	-5	-5
3 Totaal bijstelling obv begroting 2024 (2 -/- 1)	0	-35	-35	-35	-35
Beschikbare dekkingsmiddelen					
Stelpost loon- en prijsstijging	0	18	18	18	18
4 Totaal dekkingsmiddelen	0	18	18	18	18
5 Totaal mutatie begroting (3+4)	0	-17	-17	-17	-17

De bijdrage aan de MRE wordt per 2025 verhoogd met circa € 35.000. Ongeveer de helft van de deze verhoging heeft te maken met de indexatie van 6,38%. Deze indexatie kan gedekt worden door de stelpost loon- en prijsstijging die we in onze programmabegroting kennen.

De verwerking van de verhoging van de bijdrage aan de MRE en de gedeeltelijke dekking hiervan zullen worden verwerkt in de voorstellen bij de programmabegroting 2025-2028.

Communicatie

De MRE wordt schriftelijk op de hoogte gesteld van de zienswijze van de gemeenteraad.

Uitvoering

De MRE vraagt alle gemeenten voor 8 juni 2024 een zienswijze in te dienen op deze begroting. Vaststelling van de programmabegroting 2025 door het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio vindt plaats op 3 juli 2023. De Commissie van Advies over de Financiën behandelt de aangepaste begroting en nota van zienswijzen op 19 juni 2024

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief concept-Begroting MRE 2025 voor zienswijzen
2. Programmabegroting MRE 2025
3. Meerjarenplan Brainport excl. financieringsparagraaf
4. Notitie Meerjarenplan 2025-2032 financieringsparagraaf
5. Concept-brief aan MRE met Zienswijze Begroting MRE 2025
6. Concept-Raadsbesluit Zienswijze begroting MRE 2025

Advies Raadscommissie

ABZ heeft in haar vergadering d.d. 07 mei 2024 geadviseerd om het stuk door te geleiden naar de raadsvergadering van 30 mei 2024.

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

A.J.M. Ewalds
Gemeentesecretaris

A. Callewaert – de Groot
Burgemeester